

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 42. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: tirsdag den 13. september 2016
Tidspunkt: kl. 14.45
Sted: vær. 2-145 (punkt 1) og vær. 2-133 (punkt 2-3)

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jakob Ellemann-Jensen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Søren Søndergaard (EL) og Nikolaj Villumsen (EL).

Desuden deltog: statsminister Lars Løkke Rasmussen

L Punkt 1. Valg af formand

Punktet var lukket.

Punkt 2. Forelæggelse af uformelt EU-27-møde i Bratislava den 16. september 2016

Statsministeren ønskede den nye formand tillykke med valget.

Statsministeren: Temaet for i dag er det uformelle møde, der skal finde sted i Bratislava på fredag for kredsen af EU-lande, der ikke har besluttet at forlade EU – altså de 27 lande. Mødet er kommet i stand, fordi der, som alle ved, er truffet en beslutning i Storbritannien om at forlade EU. Det er en beslutning, der endnu ikke rigtig har udmøntet sig på det formelle plan, og alle afventer, at briterne gør deres position op og aktiverer artikel 50. Derved kan man starte skilsmisdrøftelserne. Situationen er altså uden at overdrive totalt uafklaret indtil videre. Det rækker ikke ved, at der er truffet en britisk beslutning, og derfor er det naturligt, at de resterende 27 lande reflekterer over, hvilken betydning den vil have fremover. Det er temaet for drøftelserne på fredag, så det handler ikke om at forberede forhandlinger med Storbritannien. Den klare holdning er, at det er briterne, der ønsker at forlade fællesskabet, og derfor må de sætte gang i den proces og gøre deres positioner klar, inden man kan forhandle med dem. Mødet handler altså kun om, hvor beslutningen stiller os andre, hvad EU skal bruge sin kræfter på, og hvad vi kan gøre for at forbedre vores måde at arbejde på. Dette skal også ses i lyset af, at det er behov for selvansagelse, for man er nok meget naiv, hvis man mener, at skepsissen er et isoleret britisk fænomen. Situationen er den, at når et så stort og vigtigt medlem som Storbritannien beslutter sig for at forlade EU-samarbejdet, skylder vi os selv og hinanden at stoppe op og tænke os om. Det er årsagen til mødet i Bratislava.

Det er min vurdering – også efter at have talt med kolleger og på anden vis orienteret mig – at den generelle holdning i landene er, at man skal anlægge en praktisk og fornuftig tilgang til det, EU står overfor. Man kan ikke udelukke, at enkelte lande mener, at den rigtige reaktion vil være at sætte gang i nye og store initiativer, uddybe det europæiske samarbejde og integrere yderligere, men det er forbeholdt de få at have det synspunkt. Tiden er ikke til nye, store luftige visioner eller integrationstiltag. Tiden er til at fokusere på det væsentlige og det, som er vigtigt for borgeren. Derfor mener jeg også, at vi har brug for et slankt EU og et praktisk og fornuftbaseret samarbejde med vores europæiske naboer om at løse de fælles udfordringer, vi står overfor.

EU bør ikke love mere, end man kan holde. Samarbejdet bør fokusere på de store opgaver, som kun kan løses i fællesskab. Vi skal sikre, at de beslutninger, som EU træffer, bliver gennemført i praksis og respekteres af alle.

Selv om det nok er forsvundet helt ud af den offentlige debat, synes jeg, det er fair at sige, at EU over de seneste år faktisk har bevæget sig i retning af et større fokus på de store ting og mindre på de mindre ting – og et kraftigere fokus på implementering. Det kan man konkludere, når man f.eks. ser på EU's strategiske dagsorden fra juni 2014 og på Kommissionens seneste arbejdsprogram, der netop lægger vægt på, at EU skal være stor på de store ting og lille på de små ting. Det har også betydet, at lovgivningsarbejdet er gået betydeligt ned i gear, og at der er kommet meget mindre lovgivning ud af den nye Kommission. Det er positivt, og vi skal bygge videre på det. Efter min mening – som jeg i øvrigt mener at dele med en række andre – bør EU koncentrere sig om tre ting: håndtering af migrationsudfordringen, vores fælles sikkerhed og tiltag for at få EU tilbage på vækstsporet.

Vores første opgave er at sikre, at den situation, vi oplevede sidste efterår, hvor der billedligt og i næsten bogstavelig forstand gik hul på Europa, og hvor flygtninge og migranter vandrede hele vejen op igennem Europa, ikke kommer til at gentage sig. Det handler om at styrke kontrollen ved EU's ydre grænser og om at sende migranter, der ikke har krav på beskyttelse, tilbage. Det handler om at stille krav til de lande, vi samarbejder med, og som modtager EU-støtte, og om at styrke vores indsats i nærområderne. Jeg tror, at vi i mange europæeres øjne står med en af de største udfordringer, man overhovedet kan forestille sig. Det er også vurderingen, at EU i høj grad står og falder med vores evne til at løse den.

Et andet vigtigt tema er vores fælles sikkerhed. Europa har haft en forfærdelig sommer med det ene terroranslag efter det andet. Terrortruslen har været meget tættere ind på livet, end vi har haft den i en meget lang årrække, og hvis vi skal den til livs, kræver det stærkere samarbejde mellem politi og efterretningstjenester. Det kræver nye instrumenter, som gør det muligt at registrere og tilbageholde potentielle terrorister, og det kræver bedre muligheder for at kontrollere rejsende ved vores fælles ydre grænser og ved vores indre grænser. Den diskussion er vigtig, og i kølvandet på den har vi selvfølgelig også diskussionen om øget militært samarbejde mellem EU-landene. Her har Danmark et forbehold og kan ikke deltage.

Så er der også hele spørgsmålet om vækst og arbejdspladser. Der er lav vækst på hele det europæiske kontinent, og en række europæiske lande har problemer med arbejdsløshed, ikke mindst blandt de unge. I et land som Grækenland er det vel halvdelen af de unge, der er uden beskæftigelse. Det skaber risiko for sociale spændinger og mistrøstighed, og derfor er det en vigtig opgave at skabe varig og solidt funderet vækst, som alle får glæde af – ikke mindst de generationer af unge, som i store dele af EU mangler arbejde og dermed håb om en bedre fremtid. Det kræver først og fremmest beslutninger i de enkelte lande og mod, vilje og parathed til at gennemføre de nødvendige strukturreformer. Det kræver også, at man holder styr på de offentlige finanser, sådan som vi faktisk har gjort det i Danmark.

Det er min forventning, at vi i de kommende år skal have en række svære drøftelser om EU's økonomiske politik. Når Storbritannien forlader fællesskabet, mister vi en stemme, der altid har talt for budgetansvarlighed og en markedsorienteret tilgang til tingene, og som har et handelsliberalt udgangspunkt. Vi skal altså være klar til at håndtere, at tyngdepunktet i Europa kan komme til at blive forrykket på nogle punkter.

Der er desværre ingen lette løsninger, når det handler om at få EU's økonomi tilbage på vækstsporet. Man kan bare konstatere, at EU ikke bliver rigere af, at Storbritannien træder ud – tværtimod. Vi kan se, at Storbritannien selv har nedjusteret vækstskønnene, og afstemningen har også haft betydning for de skøn, som Kommissionen har fremlagt. Skønnet fra det danske Finansministerium vil selvfølgelig være under indflydelse af den fremtidige relation mellem Storbritannien og EU. Den er endnu ukendt, fordi Storbritannien ikke selv har defineret deres ønsker endnu. Usikkerheden gør, at man helt ædrueligt kan sige, at der på den korte bane ikke kommer noget positivt vækstbidrag ud af det her. Man kan frygte, at det bliver negativt. Vi vil fra dansk side insistere på, at der fortsat skal føres en ansvarlig økonomisk politik, hvor reformer, holdbare offentlige finanser og målrettede indsatser er vejen til varig vækst. Vi er også meget opmærksomme på, at man skal gøre det i en situation, hvor der kommer til at mangle en stemme om bordet. Når vi skal skabe mere vækst, mere velstand og flere arbejdspladser, handler det nok så meget om at få det indre

marked til at fungere og udvikle det der, hvor det endnu har et betydeligt potentiale. Det gælder visioner om at udvikle et egentligt digitalt indre marked. Det gælder også tanken om et europæisk marked for energi, som også vil understøtte en grøn omstilling – også i Danmark – og som samtidig kan bidrage til produktivitet og konkurrenceevne. Vi skal også fortsat arbejde på flere og bedre frihandelsaftaler, som kan være med til at skabe vækst og arbejdspladser i Europa. Det er den dagsorden vi gerne vil sætte.

Jeg forudser ikke, at topmødet på fredag munder ud i skriftlige konklusioner. Det er snarere starten på en proces end afslutningen på en proces. Jeg håber, at vi får en god og uformel politisk diskussion om, hvor EU skal hen, og hvad EU skal bruge sine kræfter på. Det vil være et tema, vi vender tilbage til ad flere omgange i de kommende måneder. Derfor vil jeg gerne her over for udvalget tilkendegive, at jeg og andre relevante ministre selvfølgelig vil vende tilbage til spørgsmålet i forbindelse med kommende møder i udvalget.

Jeg vil stoppe her – også set i lyset af, at mødet på fredag er uformelt, og at der ikke skal træffes egentlige beslutninger.

Kenneth Kristensen Berth syntes, det var fint med en tænkepause oven på Storbritanniens nej, men at det var vigtigt at gøre sig klart, hvad der skulle komme ud af den. Han kunne forstå, at der ikke var ambitioner om nye store tiltag. Man kunne enten fortsætte som nu og tage i betragtning, at Kommissionen ikke kommer med så meget lovgivning som tidligere, eller som europaparlamentsmedlem Morten Løkkegaard havde sagt på Venstres sommergruppemøde, kunne man vælge at tale EU-samarbejdet op. Var det også statsministerens opfattelse, at det for stats- og regeringscheferne handler om at tale samarbejdet op efter at have sundet sig på det britiske nej, og så vil det hele gå godt? Al snakken om at bevæge sig i retning af større fokus på de store ting og mindre på de mindre ting fik ham til at tænke på, om der ikke er behov en traktatændring, så der bliver givet mere plads til nationalstaterne. Et europæisk samarbejde kan jo være meget fornuftigt også i fremtiden, men det må bare ikke tage overhånd.

Kenneth Kristensen Berth havde bemærket, at statsministeren ikke havde nævnt Europol som noget centralt, men det måtte da være vigtigt at nævne, at man har en politisk aftale om at forfølge et mål om en parallelaftale om dansk deltagelse i Europol. Han ville gerne vide, om statsministeren havde tænkt sig at tilkendegive de danske synspunkter på mødet i Bratislava og forsøge at skabe lydighed over for det danske ønske. Den fælles sikkerhed hænger sammen med migration, og var man i tvivl, kunne man se på, hvad der var sket i Tyskland samme dag, hvor man havde anholdt nogle personer tilknyttet IS, der havde planer om at begå terror i landet. Alle var formentlig bevidste om, at nogle grænser er nemmere at forsvare end andre – som f.eks. en landegrænse kontra en vandgrænse – og derfor var det godt, hvis man fra europæisk side begyndte forholde sig mere specifikt til udfordringen i Italien. Der havde været meget fokus på Grækenland, men hvad ville man gøre i Italien, hvortil der kom tusinder af afrikanere? En stor del af dem havde formentlig ingen konventionsmæssig ret til at blive i Europa. Ville statsministeren byde ind med forslag til, hvordan man kan afholde disse afrikanere fra at gå i bådene? Det var notorisk vanskeligt at få dem returneret til Afrika.

Statsministeren sagde, at det ikke bare handlede om at italesætte EU på en anden måde. Hvis man grundlæggende har en dårlig sag, kan den ikke kommunikeres ordentligt ud. Man skal levere løsninger på problemer, samtidig med at man selvfølgelig skal gøre sig umage og kommunikere fornuftigt. Man bør fokusere på de punkter, hvor EU for alvor flytter noget. Statsministeren mente, at den proces allerede var i gang, om end det endnu ikke var så tydeligt. Kommissionens arbejdsprogram og næstformand Frans Timmermans fokuserede arbejde var den rigtige vej at gå.

Statsministeren bekræftede, at Europol er et centralt emne for Danmark, og at opgaven også er at gøre det centralt for andre. Udfordringen er, at man i nogle lande mener, at danskerne har skabt et problem for sig selv. Danmark har fået en fleksibel protokol, der giver Danmark særlig adgang til at være med i Europol uden at være med i hele det retlige samarbejde, så det kunne man jo bare gøre brug af. Man siger altså, at hvis Danmark ikke vil gå ind ad fordøren med de særlige koder, Danmark har fået udleveret, er det danskernes eget problem. Det var statsministerens opgave at forsøge at løse det problem, for Folketinget var enigt – med mindre situationen var ændret siden december 2015 – om, at Danmark hører til i Europol. Han prøvede derfor at skaffe forståelse for, at selv om Danmark har stemt nej til Europol, ønsker man at være med. Det har mange svært ved at forstå, så det kræver gode kommunikative evner. Hvis det skulle lykkes for ham, og det skulle det jo, måtte det ske på den baggrund, at det også er i Europas interesse, at Danmark er med – ikke mindst en situation, hvor sikkerhedsspørgsmål trænger sig mere og mere på, og hvor Europol bliver vigtigere og vigtigere. Senest havde statsministeren talt Danmarks sag hos kansler Merkel sammen med en kreds af kolleger, og han ville på mødet i Bratislava fremføre noget tilsvarende. Sagen lå nu hos Kommissionen, som var den første barriere, og EU-kollegerne udgjorde en mindre forhindring lige nu og her.

Om Italien sagde statsministeren, at Vestbalkanruten på baggrund af en række landebeslutninger og EU-Tyrkiet-aftalen stort set var lukket. Aftalen skulle under nøje overvågning fortsat sikre, at Tyrkiet og Grækenland kan holde deres del af aftalen, og det så nogenlunde fornuftigt ud. I august 2015 ankom 100.000 personer til Europa ad Vestbalkanruten, i 2016 var der ankommet 3.500. Det var også positivt, at tilstrømningen ikke var flyttet over på den anden rute. Så man på Middelhavsrueten og på dem, der kommer ad den vej ind i Italien, er det kun 1:100 af dem, der kommer over Middelhavet til Italien, der tidligere kom ad Vestbalkanruten. Det nævnte han, fordi mange sagde, at hvis folk flygter, så flygter de, og hvis man lukkede en rute til Europa kunne man være sikker på, at folk ville finde en anden vej. Det var ikke sket. Afrika er udfordringen, når man tager Italien. Den anden udfordring var Afghanistan og Syrien. Ligesom i Grækenland handlede det også om ekstern grænsebeskyttelse og om at opbygge kapaciteter hos nordafrikanske lande, bl.a. via uddannelse af Libyens kystvagt til at foretage effektiv patruljering af landets nationale farvand. Langt de fleste flygtninge, der kommer ind den vej, kommer fra Libyen. Det er vist omkring 87 pct. og 12 pct. via Ægypten. Et andet indsatsområde var at få lavet nogle ordentlige hjemsendelsesaftaler. På Valettatopmødet havde der ikke været stor lydhørhed over for konditionalitet i udviklingspolitikken, men nu var der en almindelig accept af, at det er en del af løsningen, at landene og EU som et skal stille strengere krav og være mere skarpe i måden at formulere bistandspolitik på. Det ville i nogen grad også blive bragt op på Bratislavamødet, men statsministeren understregede, at det ikke var et besluttende møde. Han ville tro, at der på mødet ville være bred opbakning til synspunktet om at løse problemerne og ikke bare italesætte dem, når EU skal videre efter Brexit.

Peter Hummelgaard Thomsen var enig i, hvad der er EU's tre største udfordringer, men det interessante var diskussionen om at finde ud af, hvad man skulle gøre for at løse dem. Tilstrømningen af flygtninge og migranter fra tredje verdenslande og det hul, som den havde slået i Europa, skulle ganske vist løses, men man skulle være opmærksom på, at den anden side af migration, som fyldte mere i den britiske debat forud for afstemningen, handler om den fundamentale ubalance mellem arbejdskraftens frie bevægelighed og respekten for lønmodtagernes lønninger og arbejdsvilkår. Hvad var statsministerens tanker om det? På den korte bane handlede det om revisionen af udstationeringsdirektivet og på den lange om at opnå en balance mellem beskyttelsen af lønmodtagernes rettigheder og den frie bevægelighed. Det var afgørende for at genskabe tilliden hos borgerne.

Peter Hummelgaard Thomsen var også enig med statsministeren i, at der er et grundlæggende vækstproblem. Nærmest halvdelen af landene har et to cifret arbejdsløshedstal, og de seneste 6-8 år har været præget af lav vækst. Han havde noteret sig statsministerens udtalelse om, at svære slag var i vente nu, hvor briterne ikke skal spille en rolle i forhold til budgetansvarlighed. Rygterne gik på, at Jean-Claude Juncker i sin tale om Unionens tilstand ville lægge op til lempelser i krav til budgetunderskud, så man kan trække investeringer i uddannelse og infrastruktur fra. Betød det, at Danmark vil være forbeholden? Eller kunne man se, at der er et perspektiv, al den stund man har en investerings- og efterspørgselskrise i den europæiske økonomi? Han henviste i øvrigt til en artikel i Børsen om agenter placeret i Storbritannien. Var det noget, Danmark overvejede at lægge billet ind på at få til København, når briterne aktiverer artikel 50?

Statsministeren påpegede, at der ud over presset fra tredjelande også var flere interne elementer, som man havde forsøgt at adressere i den aftale, der lå til grund for den britiske afstemning. Aftalen kom til dels også i stand, fordi Danmark understøttede visse synspunkter og ønskede at få det frem, hvordan man indretter et samfund, der afspejler, at ikke alle har bidraget lige længe – altså et samfund med vandrende arbejdskraft. Statsministeren var tilhænger af den frie bevægelighed, men var også opmærksom på, at den skal hvile på en grundforudsætning om en balance mellem rettigheder og pligter. Også i den debat ville den britiske stemme nu forsvinde, og det ville blive en kamp at sikre, at de indrømmelser, der blev hentet hjem i forbindelse med aftalen med Storbritannien, kunne overleve i en fremtid uden briterne. Det forholdt sig sådan, at Øst og Vest er splittet i det spørgsmål, og flere af de lande, der støttede aftalen om justeringer i den fri bevægelighed, gjorde det udelukkede af politisk nødvendighed for at sikre Storbritanniens forbliven i EU. Nu, hvor det havde vist sig, at det ikke gav afkast, indtog disse lande deres oprindelige standpunkter.

Statsministeren ville nødtigt kommentere en tale, der endnu ikke var holdt. Det handler om budgetansvarlighed og strukturreformer, og det nyttede ikke noget at slå store slag ud over sidelinjen, hvor man accepterer, at lande, der ikke i tide har truffet beslutninger, der skal sikre en tilstrækkelig konkurrenceevne, så bare skal kompenseres for – enten med penge eller ved et stort frirum til ikke at træffe ansvarlige beslutninger. Vækst kommer ikke af sig selv, og man kan ikke definere sig til den. I en åben verdensøkonomi handler det om konkurrencedygtighed med to parametre, nemlig arbejdsudbud og produktivitet. Hvis man lader hånt om dem, får man ingen vækst. Derfor indeholdt den danske 2025-plan, der kunne gøre Danmark 65 mia. kr. rigere, en nogenlunde 50-/50-fordeling mellem disse to elementer. Det var dog en anden snak.

Agenturerne ville statsministeren vende tilbage til. Der var som sagt nedsat en task force dagen efter den britiske afstemning med det formål at identificere de danske interesser. Det defensive aspekt, som i særlig grad kan udfordre Danmark, når Storbritannien forlader EU, er, at Danmark f.eks. har meget fiskeri på britisk territorium ulig andre EU-lande. Man risikerer altså, at der vil være mangel på allierede med samme interesser som Danmark, og man var derfor i gang med en kortlægning, der også indeholder offensive interesser. Statsministeren kunne ikke konkludere på det arbejde endnu, men overvejelserne gik også på, hvorvidt Danmark kan byde ind i forhold til de to EU-agenturer – et bankagentur og et lægemiddelagentur – i Storbritannien.

Søren Søndergaard syntes, at diskussionen bar præg af en indadvendt tankegang. Projekt EU havde jo været for hele Europa. EU var med tiden blevet udvidet, og planen var, at endnu flere skulle tilslutte sig. Grønland havde meldt sig ud, men nu var der altså tale om et land med mere end 10 pct. af EU's indbyggerne, der valgte at melde sig ud. Det måtte vel føre til nogle overvejelser om EU's plads i Europa og om, hvordan Europa skal samarbejde. Om Storbritannien skulle placeres i f.eks. EØS- eller EFTA-samarbejdet fremover, måtte Storbritannien selv finde selv ud af, men havde regeringen overvejet EU's plads i Europa? Og hvordan EU skal samarbejde med de lande i Europa, der ikke er med i EU? Det forskubbede balancen, at Storbritannien var på vej ud. Kunne statsministeren løfte sløret for overvejelser fra kansler Merkels møder med andre statsledere? EU's forhold til Storbritannien måtte da have en form for plads på mødet i Bratislava.

Hvad angik sikkerhed og Europol, sagde Søren Søndergaard, at man skulle passe på ikke at tale dansk politi ned, for hvis Danmark ikke med i Europol betyder det også, at andre lande går glip af oplysninger fra dansk politi. Det kunne vare længe, før Storbritannien ville få tredjelandstatus, så briterne stod i samme situation som danskerne i forhold til Europol, medmindre briterne beslutter at aktivere deres tilvalgsordning. Havde man fra dansk side være i kontakt med briterne for at tale om en ordning, der kan være til gavn for alle?

Statsministeren havde talt med den britiske premierminister, men ligesom sine øvrige kolleger manglede han en fornemmelse af, hvordan Storbritannien havde tænkt sig at håndtere situationen. Hele processen startede der: at det land, der skal ud, gør op med sig selv, hvad beslutningen og rækkevidden af den skal være. Det starter ikke med, at de 27 resterende lande definerer nogle forventninger til dem, der skal ud. Ingen vidste, hvornår briterne havde tænkt sig at aktivere artikel 50, så situationen var mildest talt uafklaret. Statsministeren bekræftede, at mødet i Bratislava ikke skulle handle om, hvordan EU stiller sig i forhold til Storbritannien. Landene havde sendt et signal om, at man ønsker en fredelig skilsmisse og så tæt en relation til Storbritannien som muligt, og om, at rettigheder og pligter skal følges ad. Så kunne man ikke gøre mere, før briterne havde defineret deres egen position.

Om Europol-problematikken sagde statsministeren, at Storbritannien og Danmark står i forskellige juridiske situationer. Briterne kan foretage et tilvalg (opt-in) af Europol, når de vil, så længe de ikke har forladt EU, og når de gør det, kan de bede om at få en parallelaf-tale. Danmark havde en protokol ifølge hvilken, Danmark kan melde sig ind. Den havde danskerne stemt nej til, og nu ønskede Danmark alligevel at blive i Europol. Det skulle Danmark klart prøve på, og statsministeren arbejdede målrettet på at få det til at lykkes.

Hans eneste argument over for kolleger og Kommissionen var netop, at det ikke kun er i dansk interesse at opretholde en operationel position i relation til Europol, men også i europæisk interesse. Viste det sig i løbet af efteråret, at man ikke kan fastholde dansk medlemskab af Europol, vil det være fortvivlende og ikke i Danmarks eller i Europas interesse.

Jan E. Jørgensen sagde, at Dansk Folkeparti op til afstemningen om retsforbeholdet havde beroliget med, at hvis resultatet blev nej, kunne Danmark bare få en parallelaftale, eller man kunne tage en ny folkeafstemning. Efterfølgende mente Dansk Folkeparti så alligevel ikke, at en ny folkeafstemning ville være en god idé, men foreslog i stedet en aftale, som den Norge har med Europol. Syntes regeringen, at sådan en aftale ville være tilfredsstillende for dansk politi i bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet?

Statsministeren svarede, at det ikke ville være tilfredsstillende. Den norske løsning giver f.eks. ikke ret til at søge direkte i registre og databaser i Europol-systemet, og det harmonerede ikke med danske søgemønstre. Han havde taget ad notam, at de meget klare holdninger, der blev meldt ud op til afstemningen i december 2015, nu stod knap så klart. Det påvirkede jo så det rum, som statsministeren selv skulle agere i, på en negativ måde, men skulle man sige noget positivt, var det, at det motiverede ham endnu mere til at skaffe et forhandlingsresultat hjem til Danmark, der gør, at man ikke skal fortsætte med at spekulere over, hvordan Danmark bliver ved med at være med i Europol.

Nikolaj Villumsen nævnte, at britiske premierminister skulle have sagt, at hun ønskede en Europol-parallelaftale i den periode, hvor Storbritannien forbliver medlem af EU. Andre havde rådet hende til at gå efter en opt-in-løsning. Havde statsministeren i sine drøftelser med premierministeren talt om muligheden for et samarbejde mellem de to lande for at varetage Danmarks interesser i at få en parallelaftale.

Statsministeren slog fast, at udkommet af Danmarks plads i forhold til Europol ikke afhæng af Storbritannien, men af alle andre lande end Storbritannien. Det handler om at få EU - som i højere grad er defineret af de lande, der ønsker at blive, end et land der har besluttet sig for at forlade fællesskabet - overbevist om, at selv om Danmark har stemt nej til at gøre brug af den særlig adgangsnøgle til Europol, ønsker man alligevel at være med. Man skulle løse det med Kommissionen, Europa-Parlamentet og de 26 andre lande. Storbritannien havde flere muligheder for at fastholde sin egen position: De kan gøre brug af en opt-in-løsning nu, og når de forlader EU, får de status af tredjeland med de juridiske muligheder, som det giver – de muligheder har Danmark ikke. Sagen skulle altså løses ved at få overtalt Kommissionen til at gå ind på et spor, der fører til, at Danmark, der formelt har vendt ryggen til Europol-samarbejdet, alligevel kan blive en integreret del af det fremover.

Kenneth Kristensen Berth var glad for at kunne motivere statsministeren. I debatten om parallelaftalen var det interessant – og her ville han gå uden om en polemik om, hvem der havde sagt hvad og hvornår – at statsministeren også havde lagt vægt på, at det ikke er i europæisk interesse, at Danmark står udenfor. Tidligere havde statsministeren sagt, at det var et isoleret dansk problem. Sørgede han nu for tydeligt at fremhæve, at det også er i europæisk interesse at have Danmark med? Kunne statsministeren ikke se det paradoksale i, at lande, der står uden for EU-samarbejdet, i højere grad kan definere samarbejdsformen med Europol end et land, der er med i EU? Når Storbritannien melder sig ud, er det nærmest en formsag at få en operationel parallelaftale. Når Danmark som EU-medlem

ønsker at være med, er det meget besværligt. Gav det ikke anledning til overvejelser om, hvorvidt det er fair, at et ikkemedlemsland behandles bedre end et medlemsland? Det burde da også være et argument i sagen. Mange danskere måtte have meget vanskeligt ved at forstå, hvordan lande som Emiraterne, Columbia og Storbritannien bare kan få en aftale med Europol, mens det er utrolig besværligt for Danmark som EU-land.

Statsministeren håbede, at ironien fremgik, da han roste Kenneth Kristensen Berth for det incitament, som Dansk Folkepartis positioner i december havde givet ham. Han forholdt sig til virkeligheden, og med de meldinger, der var givet på det seneste, virkede det urealistisk at forestille sig, at Danmark selv skal løse Europol-problemet. Derfor lagde han sin energi i at se, om det kunne løses sammen med Europa og ved brug af alle de argumenter, som han mente ville trække sagen det rigtige sted hen. Det var naturligvis ikke mindst, at det ikke kun vil være i dansk interesse, for hvor god verden end er, er det sjældent, man kan få folk til at lave aftaler, som kun den ene part har interesse i.

Søren Søndergaard konkluderede, at det jo så heller ikke var tilfældet, som statsministeren også havde redegjort for. Han gentog sit spørgsmål fra tidligere om, hvorvidt Storbritanniens udmeldelse kun havde en betydning for forholdet internt i EU, eller om det også havde en betydning for EU's plads i Europa. Han ville respektere, hvis statsministeren sagde, at 65 millioner menneskers udmeldelse ikke ville få nogen betydning, men han så måske anderledes på det og tænkte, at man på mødet også ville gøre sig nogle overvejelser om, hvordan man opfatter EU's rolle i fremtidens Europa – herunder hvordan man sikrer et europæiske samarbejde, som omfatter alle.

Af historiske hensyn, af hensyn til referatet og til almindelig folkeoplysning bad han statsministeren bekræfte, at danskerne den 3. december 2015 ikke kun stemte om dansk aktivering af Europol-protokollen. Man stemte også om en række retsakter plus, at danskere i al evighed skulle overføre beslutningsretten om tilslutning fra befolkningen til politikerne. Det var det, man stemte om, og det var det, som befolkningen sagde nej til.

Statsministeren bekræftede Søren Søndergaards udtalelse og tilføjede, at man også stemte om at bruge tilvalgsordningen til at opretholde medlemskab af Europol, når det overgik til et overstatsligt samarbejde. Det var ikke mindst i det lys, at der var andre retsakter plus en fremtidig bemyndigelse af Folketinget til at træffe nogle beslutninger, der gjorde, at man fik en debat om, at hvis man ikke kunne få parallelaftalen, kunne man bare få lavet en tilpasset model med rent fokus på Europol. På den måde ville Danmark næsten være garanteret opretholdt medlemskab. Billedet havde ændret sig siden december og var blevet mere konkret, end da debatten rasede. Statsministeren forfulgte det realistiske spor. Det andet kunne man vende tilbage til, hvis det blev nødvendigt.

Han var helt enig i, at der var et perspektiv ud over det indadvendte, om man så skal have nye beslutningsprocesser, eller hvad det nu kunne være. Man kunne f.eks. se på håndteringen af det sikkerhedspolitiske, hvor der var to muligheder: Når Storbritannien forlader EU, betoner det vigtigheden af, at man bruger NATO som ramme. Det mente han selv var den udadvendte og rigtige approach. Man kunne også insistere på, at de tilbageværende lande skal løfte den sikkerhedspolitiske dagsorden op, hvorved man risikerer at duplikere nogle ressourcer eller styrkepositioner, der findes i forvejen. Det var også implikationer for, hvilken frihandelsdagsorden man vil føre. Hvis man er færre, kan man have den holdning,

at man må integrere dybere i bund og bruge det potentiale, der er der. Man kan også vælge at sige, at naturligvis skal man gøre det indre marked færdigt, men i og med at det indre marked dækker færre indbyggere, er det også i egen interesse med en åben tilgang til samhandel med andre lande, der kan være med til at udvide EU's vækstpotentiale. Det synspunkt var han selv enig i. Han mente, at et Storbritannien på vej ud øger behovet for en aktiv og liberal handelspolitik. Fredagens møde i Bratislava var i øvrigt et af flere møder, og indfaldsvinklen ville være den, som han havde redegjort for i sin forelæggelse.

Nikolaj Villumsen var ikke enig i, at Storbritanniens udmelding skulle være et argument for en frihandelsaftale mellem EU og USA. Han undrede sig over statsministerens udtalelse om, at Storbritannien uden problemer kan lave en opt-in-aftale med EU på Europol-området. Han kunne forestille sig, at det ville få politiske konsekvenser, hvis premierministeren oven på et nej til EU starter med at tilmelde Storbritannien det retspolitiske samarbejde på overstatsligt niveau. Internt i Storbritannien kunne det få ret store politiske konsekvenser, og derfor forholdt det sig nok sådan, at mange ville anse en parallelaftale som en fornuftig løsning – åbenbart også den britiske premierminister. Betød statsministerens svar, at han ikke havde drøftet et muligt samarbejde mellem Storbritannien og Danmark om en parallelaftale? Hvis ikke, ville Nikolaj Villumsen opfordre ham til at gøre det, for det kunne være en vej fremad mod en parallelaftale.

Statsministeren sagde, at han og Nikolaj Villumsen helt grundlæggende havde forskellige opfattelser af situationen. Storbritannien stod i en helt anden position end Danmark, og man kunne vælge at tolke billedet forskelligt eller at fokusere på, at Danmark nu bruger alle sine kræfter på efter bedste evne at sikre, at den operationelle tilknytning til Europol kan opretholdes også efter maj 2017.

Han tilføjede, at han fandt det trist, at Nikolaj Villumsens udsyn ikke rakte til at ville en verden, hvor man handler frit med hinanden.

L Punkt 3. Eventuelt

Punktet var lukket.

Mødet sluttede kl. 16.13